

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ที่ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการการผลิตลำไยในและนอกฤดู วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาค้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตลำไยในฤดูและนอกฤดู และ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตทั้งในและนอกฤดู โดยสัมภาษณ์จาก เกษตรกรผู้ผลิตลำไย 3 ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวม 6 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ ใช้สถิติเชิงพรรณนา มีบทเรียนที่ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรทั้งหมดเป็นผู้ชายเพราะพื้นฐานจากการทำงานเป็น การใช้แรงงาน และต้องอาศัยการปีนป่ายขึ้นที่สูง ประกอบอาชีพทำสวนลำไยเป็นอาชีพหลักโดยส่วน ใหญ่ ระดับการศึกษาของเกษตรกรไม่มีความแตกต่างกันมากนักเพราะเป็นอาชีพที่เน้นแรงงานและ ประสบการณ์เป็นหลักเลือกปลูกลำไยเพราะเป็นอาชีพที่ทำมานาน เป็นผู้มีอายุในช่วงระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 1-3 และ 4-6 คน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 30,001-40,000 บาท จึงสรุปได้ว่าเกษตรกรเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์เป็นตัวช่วย สามารถหาความรู้ เพิ่มเติมได้ หากมีการจัดการสวนลำไยที่ดีสามารถแบ่งเวลาไปหารายได้เพิ่มเติมทางอื่นได้ หรือจะ แปรรูปจากผลผลิตของตนเองเพื่อเป็นรายได้เสริมแก่ครอบครัว

5.2.2 การจัดการการผลิตลำไย

เกษตรกรตัวอย่างทั้ง 6 ราย ปลูกลำไยในฤดูพบว่ามี การปลูกโดยใช้พันธุ์เขียวเขียว ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ในการปลูกลำไยจำนวน 4, 6 และ 13 ไร่ ตามลำดับ ในขณะที่เกษตรกรผู้ปลูกนอก ฤดูมีการปลูกลำไยโดยใช้พันธุ์อีดอทั้งหมด โดยมีพื้นที่ในการปลูกลำไยจำนวน 2, 8 และ 12 ไร่ ตามลำดับ แหล่งความรู้ในการปลูกลำไยของเกษตรกรพบว่าส่วนใหญ่ได้ความรู้จากเพื่อนเกษตรกร ด้วยกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่เลียนแบบกันทำ และเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัว และพบว่า ระยะปลูกลำไยทั้งในและนอกฤดู เกษตรส่วนใหญ่ใช้ระยะปลูกที่ 8x8 เมตร เครื่องมือเกษตรกรที่ใช้โดย ชาวสวนลำไยเป็นเครื่องมือพื้นฐาน คือ เครื่องสูบน้ำ จอบ เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นยาฆ่าแมลง กรรไกรตัดกิ่ง ด้านแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ส่วนใหญ่เป็นอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยใช้ สปริงเกอร์ในการรดน้ำ สำหรับการบำรุงต้นลำไยของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยทั้งในฤดูและนอกฤดู

พบว่า มีการบำรุงต้นด้วยปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอกมีใช้ในบางราย นอกจากนี้ยังพบว่ามิใช่จุลินทรีย์เสริมในการบำรุงต้น โดยพบเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกลำไยนอกฤดู เกษตรกรให้ความสำคัญกับการตัดแต่งทรงพุ่ม และการพ่นยาฆ่าแมลงพบว่าเกษตรกรทั้งสองกลุ่มพ่นยาฆ่าแมลงในสัดส่วนที่เท่ากัน

5.2.3 ต้นทุนและผลตอบแทน

เมื่อพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนในการลงทุนพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยในฤดูขนาดใหญ่ มีผลตอบแทนสุทธิดีที่สุดจากการลงทุนเท่ากับ 9.03 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งมีมากกว่ารายอื่นๆในฤดู เนื่องจากต้นทุนการผลิตของเกษตรกรนั้นต่ำมากเนื่องจากเกษตรกรได้ใช้ต้นทุนที่ไม่เป็นต้นทุนเข้ามาช่วย เช่น ใช้ปุ๋ยพืชสดจากต้นกล้วยที่ปลูกในพื้นที่ อีกทั้งต้นทุนในการใช้ปุ๋ยและสารเคมีนั้นก็ยังคงต่ำ เนื่องจากซื้อที่ละมากๆ เก็บไว้ทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลงมากด้วยเช่นกัน การจัดการด้านแหล่งน้ำก็ทำได้ดีมีแหล่งน้ำเป็นของตนเองใช้วิธีรดโดยระบบสปริงเกอร์ช่วยลดต้นทุนด้านค่าไฟฟ้า ทำให้ได้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกลำไยนอกฤดูขนาดกลาง มีผลตอบแทนสุทธิดีที่สุดจากการลงทุนเท่ากับ 20.15 บาทต่อกิโลกรัม เป็นผลมาจากการจัดการที่คล้ายคลึงกับเกษตรกรในฤดู แต่จะมีข้อแตกต่างด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการรดสาร โปดัสเซียมครอเรทลงดินแทนการรดเข้ามาช่วยในการทำงานช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน

5.2.4 ปัญหา อุปสรรค ในการผลิตลำไยทั้งในและนอกฤดู

ปัญหาและอุปสรรคการผลิตลำไยในฤดูพบว่า มีปัญหาด้านสภาพ ดิน ฟ้า อากาศ ค่าน้ำมัน และพบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในด้านช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่าย การรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง การกำหนดราคา ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต การหาช่องทางในการจัดจำหน่าย การแข่งขันกับคู่แข่ง และตลาดรองรับ

ปัญหาและอุปสรรคการผลิตลำไยนอกฤดูพบว่า การปลูก การดูแลรักษา และพ่อค้าคนกลาง เป็นปัญหาสำคัญที่สุด ส่วนปัญหาด้านค่าสารโปดัสเซียมครอเรท ในระดับที่มากโดยเกษตรกรมีความต้องการจัดฝึกอบรมวิธีการผลิตต้นกล้าโดยผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐในท้องถิ่น และการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคา และรัฐบาลควรมีการควบคุมราคาของพ่อค้าคนกลาง

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

1. เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับการผลิตในด้านของการบำรุงต้นและการจัดจำหน่าย เนื่องจากการจัดการการผลิตที่ดีส่งผลให้เกษตรกรสามารถช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้
2. ในด้านการจัดจำหน่ายในสถานการณ์ที่ตลาดส่งออกลำไยนอกฤดูยังสดใส เกษตรกรควรผลิตนอกฤดูเพื่อให้ได้รับราคาที่ดี

3. ขนาดของสวนลำไยควรทำในรูปแบบขนาดกลาง เพราะสามารถดูแลได้ทั่วถึงกว่าขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานเพิ่ม และดีกว่าขนาดเล็กเนื่องจากสามารถลดต้นทุนด้านสารเคมี ปุ๋ย ได้มากกว่า แต่อย่างไรก็ตามสวนลำไยขนาดใหญ่จะมีความได้เปรียบด้านต้นทุนปีแรกที่ต่ำกว่าสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดกลาง

4. เกษตรกรควรใช้สปริงเกอร์ช่วยในการรดน้ำต้นลำไยเนื่องจากมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้สายยาง ทำให้รดน้ำได้ทั่วถึงและช่วยลดต้นทุนได้มากกว่า

5. เกษตรกรควรให้ความสำคัญในการบันทึกรายรับ รายจ่ายที่เกิดขึ้น และควรคิดค่าใช้จ่ายของแรงงานในครัวเรือนเนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินที่เกษตรกรได้เสียไป จะช่วยให้ทราบถึงต้นทุนในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยลดต้นทุน เพื่อให้ได้กำไรมากขึ้นได้

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาการจัดการการผลิตลำไยในและนอกฤดูโดยเกษตรกรใน ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนในครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากเกษตรกรเพียง 6 รายซึ่งเป็นข้อมูลส่วนน้อยจากเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในและนอกฤดู จึงอาจทำให้ข้อมูลที่ได้มาไม่มีความครอบคลุม ดังนั้นหากต้องการเก็บข้อมูลจากเกษตรกรในครั้งต่อไป อาจมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นในด้านการจัดการ ด้านการจัดจำหน่าย และ ด้านเทคนิคที่หลากหลายขึ้น

2. งานวิจัยทางด้านประสิทธิภาพผลผลิตพันธุ์หนักเปรียบเทียบกับพันธุ์อีดอ ในฤดูเดียวกันเพื่อยืนยันทางเลือกที่ดีกว่าให้แก่เกษตรกร